

skyldspørgsmålet træffes af nævningene. Da Højesteret ikke kan prøve bevisbedømmelsen vedrørende skyldspørgsmålet, vil inhabilitet ikke foreligge for Højesterets dommere.

Til nr. 4.

Bestemmelsen afløser den gældende bestemmelse i § 62, stk. 1, om andre omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om dommerens fuldstændige upariskhed.

Bestemmelsen i lovforslaget indeholder samme kriterium for inhabilitet som den gældende § 62, stk. 1, idet der kun er foretaget rent sproglige ændringer. På trods heraf tilsigter reglen i lovudkastet en udvidelse af området for inhabilitet i forhold til den gældende regel, idet bestemmelsen ud over at omfatte de omstændigheder, som i dag medfører inhabilitet efter § 62, stk. 1 (bortset fra inhabilitet som følge af tidligere afgørelser om retshåndhævelsesarrest), også skal omfatte en række særlige situationer, der kan foreligge i straffesager, og som i hidtidig retspraksis ikke har medført inhabilitet.

Denne omskrivning og omfortolkning af den gældende § 62, stk. 1, medfører således, at bestemmelsens anvendelsesområde udvides i straffesager.

Lovforslaget indebærer ikke ændringer for så vidt angår borgerlige sager.

Bemærkningerne i det følgende angår kun afgrænsningen af det område, hvor der efter fortolkningen af den gældende regel i § 62, stk. 1, ikke hidtil er statueret inhabilitet, dvs. det område, hvormed bestemmelsen udvides.

Det udvidede område for bestemmelsen omfatter kun tilfælde, hvor dommeren tidligere ved dom har truffet afgørelse i sager mod andre i samme sagskompleks. Endvidere omfatter bestemmelsen enkelte tilfælde, hvor dommeren ved dom tidligere har truffet afgørelse i den nu foreliggende sag.

Bestemmelsen omfatter derimod ikke tilfælde, hvor dommerens tidligere afgørelser vedrørende skyldspørgsmålet i det pågældende forhold er af foreløbig karakter.

Endvidere foreligger der ikke inhabilitet, hvis dommeren tidligere har afsagt domme i andre sager mod den tiltalte, heller ikke hvis der under bevisførelsen i den foreliggende sag henvises til den tidligere sag, f.eks. hvor fremgangsmåden ved et røveri i den foreliggende sag ligner fremgangsmåden i et tilsvarende forhold i den tidligere sag.

Inhabilitet vil derimod foreligge som følge af dommerens deltagelse i *ældende afgørelser i sager mod medgerningsmænd*, såfremt det ved afgørelsen er lagt til grund som bevist, at den tiltalte i den nu foreliggende sag har begået det forhold, han tiltales for.

Som eksempler kan nævnes tilfælde, hvor beviset mod en narkotikahandler føres ved vidneforklaringer fra hans aftagere, som af den samme dommer er dømt for køb af narkotika hos den nu tiltalte, eller hvor dommeren tidligere har deltaget i pådømmelsen af sager mod personer, der er dømt for (medvirken til) drab, og den foreliggende sag angår beviset for en medgerningsmands skyld, som agtes ført ved vidneforklaringer fra de tidligere dømte.

En dommer (eller domsmand) anses for inhabil, selv om den pågældende i den tidligere afgjorte sag stemte for frifindelse, hvis sagen som følge af de øvrige dommeres stemmer blev afgjort med domfældelse. Det bemærkes i den forbindelse, at der normalt ikke gives oplysning om dissenterende dommeres identitet.

Inhabilitet foreligger kun ved domsforhandlingen, og hvis sagen for så vidt angår det pågældende forhold ikke kan afgøres på grundlag af tilståelse. At dommeren ved strafudmålingen i sager mod personer, der har samvirket om lovovertrædelser, vil lægge vægt på, hvilken straf han har udmålt i de tidligere sager, medfører ikke inhabilitet.

Om denne del af lovforslaget henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 2.4.c.

Efter lovforslaget er der ikke grundlag for, at en dommer viger sit sæde under domsforhandlingen som følge af, at den pågældende dommer tidligere har afsagt *kendelser om fængsling*, som alene er begrundet i retsplejelovens § 762, stk. 1, der kun kræver begrundet mistanke.

Heller ikke dommerens afgørelser, som godkender *legemsindgreb, ransagning, beslaglæggelse eller andre foreløbige indgreb* under efterforskningen, vil medføre dommerens inhabilitet under domsforhandlingen. Det samme gælder dommerens afgørelse inden domsforhandlingen om opretholdelse af politiets *inddragelse af førerretten i færdselssager*, hvor betingelserne for ubetinget frakendelse af førerretten skønnes at foreligge, jf. færdselslovens § 130.

Tilsvarende retningslinier gælder med hensyn til afgørelser om *foreløbig frakendelse af andre rettigheder* under en straffesags behandling, f.eks. retten til at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, jf. straffelovens § 79, stk. 4.

En påstand om, at en langvarig fængsling skal have indflydelse på straffens størrelse, er ikke tilstrækkelig til at medføre inhabilitet, heller ikke hvis afgørelsen er truffet efter § 762, stk. 2, ligesom dommerens forudgående vurdering af den forventede straf ved fængsling efter § 762, stk. 2, nr. 1 eller nr. 2, ikke medfører inhabilitet ved afgørelsen af straffens størrelse.